

Prima instanță: Judecătoria Buiucani mun. Chișinău
Judecător: A. Danilov
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: A. Panov, V. Brașoveanu, A. Minciuna

Dosarul nr. 3ra-1380/16

ÎNCHEIERE

21 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecători

Ala Cobăneanu
Nicolae Craiu, Ion Druță

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de către Cozma Rodica,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Cozma Rodica împotriva Ministerului Educației al RM privind obligarea eliberării diplomei de studii și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2016, prin care a fost respins apelul declarat de Cozma Rodica și a fost menținută hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 11 ianuarie 2016,

c o n s t a t ă

La 05 august 2015, Cozma Rodica a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Educației al RM privind obligarea eliberării diplomei de studii și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii reclamanta a indicat că, a fost angajată în calitate de profesor la școala primară nr. 91 „A. Ursu” situată în mun. Chișinău, str. Calea Ieșilor 57/2 în baza diplomei eliberate de Colegiul Pedagogic „A. Mateevici” din mun. Chișinău în anul 1998. Pentru activitate reușită i-a fost propusă conferirea gradului II.

Reclamanta a depus la Universitatea Real-Umanistică din Cahul, Filiala din mun. Chișinău actele pentru înmatriculare, devenind studentă la profilul „Filologie” specialitatea „Limba și Literatura română”. Reclamanta susține că a urmat studiile la această universitate din anul 2001 pînă în 2005. Ulterior reclamanta a susținut examenele de licență în mun. Chișinău, iar teza de licență a susținut-o în sediul Universității la Cahul.

Reclamanta a indicat că, avînd un program încărcat la locul ei de muncă, a primit diploma și anexa la diplomă de la Universitate mai tîrziu și nu în ziua

eliberării acesteia, stabilită de rectorat.

În anul 2005 reclamanta a prezentat diploma în original eliberată de Universitatea Real-Umanistică din orașul Cahul, precum și copia autenticată notarial la locul de muncă și ulterior, în temeiul acestei diplome, a continuat să activeze în cadrul acestei instituții de învățământ.

Ulterior, s-a invocat că diploma de studii a reclamantei ar fi falsă.

Reclamanta a invocat că în anul 2007 universitatea pe care a absolvit-o a fost desființată menționând că nu a avut posibilitatea să ridice documente care să confirme absolvirea acestei instituții pe motiv că arhivele universității din Cahul și arhiva filialei din Chișinău au fost arse în urma unui incendiu.

Reclamanta a mai indicat că, deține unele înscrisuri confirmative, pe care le-a păstrat ocazional în perioada anilor de studii: copia extrasului din Ordinul nr. 77 din 05 august 2001 din care reiese că Cozma Rodica gr. 204 specialitatea „Limba și Literatura română” (ff) a fost înmatriculată în anul I de studii în baza cererii personale (ștampila „serviciul personal” a Universității Real-Umanistice); copia extrasului din Ordinul nr.69 din 15.07.2002 precum că studenta Cozma Rodica gr.204 specialitatea „Limba și Literatura română” (ff) este promovată în anul II de studii gr.304; copia extrasului din Ordinul nr. 71 din 18 iulie 2003 precum că studenta Cozma Rodica specialitatea „Limba și Literatura română” (ff) se promovează în an. III de studii gr.404; copia extrasului din Ordinul nr. 66 din 13 iulie 2004 precum că studenta Cozma Rodica specialitatea „Limba și Literatura română” (ff) este promovată în an. IV de studii gr.504; originalul certificatului eliberat la 27 septembrie 2002 de către rectorul Universității Real-Umanistice din orașul Cahul - Atanasov N. precum că Cozma Rodica, cu domiciliul în mun. Chișinău, com. Ciorescu, str. Cantemir 10 este studentă în an. II specialitatea „Limba și Literatura română” cu începutul studiilor în anul 2001 și sfârșitul studiilor în anul 2005; xerocopia filelor din Registrul nr. 3 al Universității Real Umanistice din Cahul pentru eliberarea diplomei de licență și studii superioare.

Afirmă reclamanta, că toate aceste acte le-a prezentat organului de urmărire penală și se află în cauza penală intentată pe numele acesteia, ce se află în arhiva Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău.

Cozma Rodica a fost pusă sub învinuire pe motiv că, fiind angajată în calitate de profesor la școala primară nr. 91 „A. Ursu” situată în mun. Chișinău, str. Calea Ieșilor 57/2 a prezentat la serviciu diploma seria AL nr. 0100226 cu nr. de înregistrare 06005 din 28 mai 2005 eliberată de către Universitatea Real-Umanistică din Cahul, care conține semne de falsificare.

În ordonanța de pornire a urmăririi penale s-a menționat că semnele de falsificare se referă la semnăturile plasate la rubrica „Rector”, iar în ordinul nr. 20 din 11 martie 2005 al universității Cozma Rodica nu era în lista studenților admiși la examenul de licență. Organul de urmărire penală a mai menționat că în 2005 la Universitatea din Cahul nu a existat facultatea didactică indicată în diploma inculpatei.

Prin sentința Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 24 decembrie 2012,

Cozma. Rodica a fost achitată în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) CP pe motiv că fapta inculpatei nu întrunește elementele infracțiunii.

Reclamanta indică că instanța de fond, prin sentința sa nu a soluționat problema corpurilor delict - diploma și anexa la diplomă eliberată acesteia.

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău, prin decizia din 01 aprilie 2013, respins ca nefondat apelul declarat de avocatul inculpatei Cozma Rodica, a admis apelul declarat de procurorul în Procuratura sect. Buiucani mun. Chișinău - Liuba Conșina, a casat sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 24 decembrie 2012 și a pronunțat o nouă hotărâre prin care Cozma Rodica a fost recunoscută culpabilă de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) CP și în temeiul art. 60 alin. (2) lit. b) CP inculpata Cozma Rodica a fost liberată de răspunderea penală în legătură cu intervenirea termenului de prescripție de atragere la răspundere penală.

În privința corpului delict - diploma de licență seria AL nr.0100226 nr. 061 din 28 mai 2005 și anexa la diploma nr. AL-0100226 a titularului Cozma Rodica Vasile s-a dispus a fi păstrată la materialele cauzei penale pe tot termenul de păstrare a lui.

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel această decizie a fost contestată de către apărătorul său cu recurs.

Prin decizia Colegiului Penal al Curții Supreme de Justiție din 29 ianuarie 2014 s-a dispus inadmisibilitatea recursurilor ordinare depuse de avocatul Grigore Sarsaman, avocatul Coptu Sergiu și inculpata Cozma Rodica.

Reclamanta invocă că, fostul decan al Facultății de drept și economie din cadrul URU din Cahul, Dunas Andrei, a confirmat faptul că aceasta în 2005, a absolvit facultatea, specialitatea de limbă și literatură română, din cadrul filialei din mun. Chișinău a Universității.

Cozma Rodica susține că organul de urmărire penală și instanțele de judecată au interpretat greșit documentele și actele emise de Universitatea Real-Umanistică din orașul Cahul și cele emise de filiala acestei universități din Chișinău. Reclamanta a menționat că filiala universității de la Chișinău avea secția de admitere, contabilitatea și catedrele separate de universitatea din Cahul.

Reclamanta mai afirmă că fondatorii Universitatea Real-Umanistică din orașul Cahul au incendiat intenționat arhiva filialei Universității Real-Umanistice din Chișinău. Din acest motiv absolvenții filialei din Chișinău nu dețin acte eliberate de arhivă. Reclamanta indică că din acest motiv aceasta nu figurează în ordinul de absolvire al Universității Real-Umanistice din orașul Cahul, din anul 2005.

Cozma Rodica susține că la filiala universității de la Chișinău se utilizau două ștampile: 1) ștampila de uz intern fără cifra 1 din codul fiscal al Universității pe ștampilă și 2) ștampila originală care se folosea pe toată documentația oficială a Universității, și care pe ea avea codul fiscal integru al Universității.

Reclamanta afirmă că organul de urmărire penală a ridicat ștampila universității pentru efectuarea expertizei ștampilei aplicate în diplomă. La expertiză a fost prezentată ștampila nouă care a fost utilizată de universitate

începînd cu 2007. În momentul inițierii urmăririi penale reclamanta susține că ștampila originală a universității nu mai era.

Conform celor indicate de Rodica Cozma au existat două controale privind procesul său de studii. Primul control a fost efectuat în anul 2005 de către șeful Direcției învățămînt a sect. Buiucani din mun. Chișinău printr-o interpelare la URU Cahul referitor la faptul dacă Cozma Rodica a făcut studii sau nu la această instituție de învățămînt, primind răspuns pozitiv de la URU Cahul semnat de către Dunas A., decanul facultății de drept.

Următorul control a fost efectuat în 2007 de către MAI al RM, rectorul Dunas A. expediind copia dosarului Rodicăi Cozma în adresa MAI al RM.

Ulterior în 2010-2011, printr-o interpelare, CCCEC a solicitat documente și acte de la URU Cahul privind studiile Rodicăi Cozma. La acel moment arhiva URU Cahul era distrusă.

Reclamanta mai susține că a depus plîngere la Procuratura r-lui Cahul pe faptul că Atanasov N., fost rector al universității, era obligat să dețină actele și arhiva universității, însă nu a făcut acest lucru. Pe acest fapt a fost pornită o cauză penală.

La 12 iunie 2015 Cozma Rodica s-a adresat cu o cerere către Ministerul Educației prin care a solicitat să-i fie eliberată o diplomă nouă prin care să se confirme faptul că aceasta a făcut studiile la Universitatea Real-Umanistică din Cahul, profilul „Filologie”, specialitatea „Limba și literatura română” și a absolvit universitatea în anul 2005.

Prin răspunsul său din 24 iunie 2015 Ministerul Educației a informat reclamanta despre faptul că în cazul în care arhiva instituției de învățămînt nu s-a păstrat sau a fost distrusă, duplicatul diplomei se eliberează în baza deciziei definitive a instanței de judecată.

În urma interpelării avocatului reclamantei către Camera înregistrării de Stat, prin răspunsul din 02 iulie 2015 al acestei instituții, i s-a comunicat că potrivit datelor din Registrul de stat al persoanelor juridice și întreprinzătorilor individuali, Instituția de învățămînt „Universitatea Real Umanistică din Cahul”, înregistrată la data de 24 iunie 1998, IDNO 1002603002141, sediul str. Victoriei 16, or. Cahul, lichidator Popa Valeriu. la 01 aprilie 2015 a fost radiată din Registrul de stat al persoanelor juridice în rezultatul lichidării conform hotărîrii Curții de Apel Cahul din 30 ianuarie 2015.

Astfel consideră reclamanta că în asemenea situație, avînd în vedere faptul că ea într-adevăr și-a făcut studiile la Universitatea Real-Umanistică din Cahul, iar diploma Rodicăi Cozma i-a fost ridicată, arhiva Universității din Cahul este distrusă, consideră că este necesar ca Ministerul Educației în baza hotărîrii judecătorești să fie obligat să-i elibereze o nouă diplomă de absolvire a acestei instituții de învățămînt.

Reclamanta solicită, obligarea Ministerului Educației al RM să-i elibereze o diplomă nouă prin care să confirme faptul că aceasta a făcut studiile la filiala din mun. Chișinău a Universității Real-Umanistice din Cahul, profilul „Filologie”, specialitatea „Limba și literatura română” în perioada anilor 2001-2005 și a

absolvit această instituție în 2005.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 11 ianuarie 2016, acțiunea înaintată de Cozma Rodica privind obligarea eliberării diplomei de studiu și încasarea cheltuielilor de judecată, s-a respins ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2016, s-a respins apelul declarat de Cozma Rodica și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 11 ianuarie 2016.

Nefiind de acord cu decizia menționată, la 22 iulie 2016, în termenul prevăzut de lege, Cozma Rodica a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii înaintate.

În motivarea recursului, cu reiterarea motivelor de fapt și de drept invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele inferioare, recurenta a indicat că decizia instanței de apel cât și hotărârea primei instanțe, sunt ilegale și neîntemeiate, fiind emise cu aplicarea eronată a normelor de drept material.

La 20 septembrie 2016, Ministerul Educației a prezentat referință pe marginea recursului declarat, solicitând declararea acestuia ca fiind inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a RM consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC RM, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) al articolului menționat, prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că au fost aplicate eronat normele de drept material sau procedural, iar alin. (4) prevede că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC RM.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Cozma Rodica nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, or recurenta nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea actelor judecătorești contestate, ci a formulat critici ce se axează asupra fondului cauzei.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel sau instanța de fond, respectiv nu constituie temei de casare a actelor judecătorești recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell vs Irlanda, 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocate în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, care au fost apreciate corespunzător.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Cozma Rodica ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e

Recursul declarat de Cozma Rodica se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Nicolae Craiu

Ion Druță